

Ezra Fleischer

„Și nu a știut pământul ce-i întrânsul”

De dr. Paul LEIBOVICI

Ezra Fleischer (1928, Timișoara – 2006, Israel)

A știut oare regimul comunist pe cine a condamnat la ani grei de închisoare? Conducătorii dictaturii comuniste din România ai anilor '50 din secolul XX au fost conștienți de victimele lor? Au cunoscut oare judecătorii și securiștii în fața cărora a fost adus pentru a fi mai întâi chinuit, bătut, jignit prin metode de distrugere psihologică, apoi condamnat la ani grei de temniță, pe cine au în fața lor ?

Una din sutele de mii de victime ale dictaturii comuniste din România a fost viitorul profesor universitar, poet și cercetător **Ezra Fleischer**.

Scopul tuturor dictaturilor din toate timpurile a fost și a rămas supunerea omului, indiferent de nivelul lui cultural și de credința sa. Instrumentul principal este **minciuna**, scrie prof.univ.Ioan Vladucă. Minciuna este otrava care înveninează și ucide numeroase suflete, de la copii până la bătrâni, de la nătângi și zănatici până la cei mai învățați oameni. Minciuna pătrunde în suflet și sânge. E propagată prin toate mijloacele posibile.

Era la începutul instaurării dictaturii comuniste în România. Conducătorii acelei societăți au râvnit la putere. Ideologia comunistă au învățat-o dintr-o suflare. Impunerea prin forță a unei comportări nu cerea prea mult studiu teoretic. Clica odată formată își impunea voința și ideologia cu brutalitate. Ei nu s-au aplecat asupra cărților pentru a studia. Ei au știut doar să strivească, să chinuie, să omoare, să înlăture prin puterea lor nimicitoare educația, cultura, moștenirea literară.

Ei au închis între zăbrele, au atârnat pe poarta pușcăriilor lacătul tăcerii absolute, au sigilat, au oprimat. Adesea pentru a scurta drumul „judecății

oficiale", glonțul și groapa încheiau procesul. Au încercat și adesea au reușit să ștergă cu buretele îmbibat într-un lichid otrăvit trecutul îndepărtat și apropiat. Acești obsedați ai puterii totale au distrus minți luminate, au îngropat sub țărâna neagră zeci de mii de oameni.

2

Peste cincizeci de ani de dictatură comunistă.

În jur de 500 000 de suflete și vieți îngropate.

Dictatura comunistă n-a reușit, cu toată brutalitatea ei, să distrugă spiritul unor persoane a căror capacitate și educație erau mult peste nivelul metodelor brutale cu care se îndeletniceau slugile conducătorilor comuniști. Ezra Fleischer va fi, după ieșirea din grota închisorii comuniste, Laureat al Premiului Israel pentru literatură, profesor, șef de catedră literară a Universității din Ierusalim.

Numele exact, Avraham Ezra, i-a fost dat de tatăl său, Leopold Fleischer, după proeminentul om de cultură Avraham Eben Ezra, gânditor, comentator și poet renumit. Ezra Fleischer a crescut într-o casă, unde știința iudaismului sau „înțelepciunea iudaică”, așa precum era numită cândva, a fost parte integrantă din atmosfera zilnică.

A studiat la Facultatea de științe juridice din București. De-a lungul anilor a scris numeroase versuri într-o frumoasă limbă literară ebraică. Menirea sa era de a ajunge în Israel.

Ezra Fleischer a fost condamnat și închis pentru motivul că avea intenția să ajungă în Israel. Încă din anii copilăriei, în casa părintească de la Timișoara, a cunoscut limba și cultura ebraică, tatăl său fiind profesor de limbă ebraică și un cunoscător profund al literaturii ebraice vechi.

Trecând peste toate opresiunile fizice și morale, învingând suferințele, a reușit să scrie versuri – fără hârtie și creion – în închisoare, poezia oprimaților, a necăjiților, a soartei omului a cărei rădăcini se găsesc în casa părintească, în care ideea sionismului era deja consolidată și se spera la o mântuire. Aceasta putea fi înfăptuită numai prin venirea în Israel.

În România comunistă a anilor cincizeci, trei cărți au fost concepute și parțial scrise în închisoare.

Poema „Masa Gog” (Povara lui Gog) a fost premiată, fără a se dezvălui numele poetului, în anul 1959 cu „Premiul Israel pentru literatură”,

Înainte de eliberarea lui Ezra Fleischer din închisoare, care a imigrat în Israel în 1960.

Unul din capitolele cărții le-a dedicat „ÎNCHISORII”. Sunt versuri cutremurătoare, pline de o trăire intensă și impregnate de o imensă „**deznădejde**”.

3

Lacrimile-s îngropate

Zi și noapte

Ascunse, departe

Lângă mușuroiul împutit

Și gardul ruginit.

E ziua repulsiei

Putreziciunea-i ocupă locul

E momentul deviației.

Nimicnicia-i sorocul

Cu toate că poetul, așa cum reiese din versurile de mai sus, trăiește în mizeria pe care o descrie și în alte versuri, el dă dovadă de o putere de concentrare excepțională și reține în memorie sute de versuri pe care le creează acolo, în „grota mizeriei”, în "Alunecarea nopții":

La capătul gol

Departa în noapte

Atârnă lacătul ruginit

Palatu-i ascuns, învăluit.

Cine acolo locuiește

Un copil

Cu inima-i obosită

Zdrobită

Fața-i palidă

Memoria-i adâncită

Într-o a doua carte de versuri, „**În alunecarea nopții**”, **poezii din închisoare**, leit-motivul este tot închisoarea și mediul în care a trăit ani de zile. Versurile sale permit cititorului să privească acest imens „Palat al marei tragedii” pas cu pas.

În primul capitol suntem introduși prin „Ușa” după care a zăcut poetul care a scris "Versul zilnic, în tăcere / coloana vertebrală îndoită / și inima -i rece / sângele zvâcnea în orbită..."

Îi observăm mișcările, fața: "În timp ce-mi scriu versul / încet, în liniștea hăului / îmi spun: păcat; / un vis eșuat / un preț marcat.

Atunci când la orele zilei nu putea compune, noapte de noapte versifica "o melodie în secret / când convoiul pleca / la final de reper".

4

Ezra Fleischer a scris și o a treia carte de versuri „Meșalim” (Fabule). Numele autorului nu apare, căci versurile au fost trimise în secret în Israel, unde au fost tipărite.

Poetul cunoscător al vastei opere literare ebraice din antichitate, care a apărut în cartea închinată regelui Solomon și care era intitulată "Din fabulele lui Solomon ben David". Versurile formau un "îndrumător" pentru societatea vremii, modul cum ar trebui să se comporte.

Cartea poetului Fleischer, intitulată "Tată, povestește-mi o poveste", iscălită cu pseudonimul „Bar-Aba” a apărut în editura „Sinai”, încă în anul 1957, iar desenele sunt semnate Iorni.

Ideile care luminează fiecare dintre fabule sunt pline de un umor sănătos, asemănătoare cunoscutelor fabule ale lui Esop. Una dintre acestea se intitulează „Vulpea și Podgoria”: După zile de foamete, Vulpea slabă, prăpădită vrea să iese în podgorie. Stăpânul o întreabă: Trei zile ai mâncat /ziua și noaptea / de ce vrei să ieși /doar te-ai înfruptat? Iar vulpea îi răspunde: Desigur, hrana e pe-ndestulate... pot vomita/ dar orizontul e departe...

Într-o altă fabulă care are aspectul unui joc, autorul creează un joc de cuvinte care la prima vedere nu au nici o legătură între ele: o sticlă și un câine. Legătura care la prima vedere e absurdă, dar citind-o, ne dăm seama câtă logică se află în cumplita viață din „cușca întunecată, cu

miros de putregai, în care setea și foamea duc la o ucidere lentă, dar sigură."

Ceea ce e surprinzător, aproape incredibil: Ezra Fleischer a creat trei cărți de versuri, trei opere nemuritoare în timpul în care se afla în închisorile comuniste. Nu a avut unelte de scris. Toate versurile, bine încheiate, le-a păstrat în memorie. Luciditatea sa intelectuală a răzbit de-a lungul anilor, a pătimirilor suferite. A trecut peste toate oprimările fizice și intelectuale datorită marelui său țel, marelui adevăr cu care a crescut și a fost educat. Iar adevărul a răzbit!

Eliberat din închisoare, sosește în Israel, unde-și închină forța intelectuală cercetării „poeziei antice și a creatorilor ei”. Este numit și conduce catedra de „Literatură ebraică veche”, publicând numeroase volume de cercetare.

Versuri din text sunt traduse din ebraică de autorul articolului.